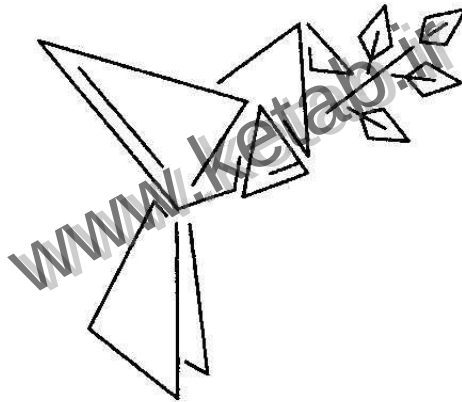

به سوی مدارس صلح آموز

(کتاب معلم)

نویسندگان

ریچارد جی. بودین، دنا کی. کرافورد، فرد شرامپ

ترجمه

دکتر علی صاحبی، حمید عبدی

سرشناسه: بادین، ریچارد ج.، ۱۹۴۰ - م. J Bodine, Richard, ۱۹۴۰-
عنوان و نام پدیدآور: بسوی مدارس صلح‌آموز: برنامه‌ای جامع برای آموزش مهارت‌های حل تعارض
/ نویسندگان ریچارد جی. بودین، آنا کی. کرافورد، فرد شرامپ؛

ترجمه حمید عبدی، علی صاحبی.
مشخصات نشر: تهران: ایران‌بان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۲۳۰ص: مصور، جدول. ۲۲×۲۹ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۸۸-۳۶۰-۶
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: عنوان اصلی:

: Creating the Peaceable School
A Comprehensive Program for Teaching Conflict Resolution
Program Guide.-

عنوان دیگر: برنامه‌ای جامع برای آموزش مهارت‌های حل تعارض.
موضوع: محیط کلاس

موضوع: Classroom environment

موضوع: مدیریت تعارض

موضوع: Conflict management

شناسه افزوده: کرافورد، دانا کی.، ۱۹۴۹ - م.
شناسه افزوده: Crawford, Donna K., ۱۹۴۹-

شناسه افزوده: شرامپ، فرد

شناسه افزوده: Schrampf, Fred

شناسه افزوده: عبدی، حمید، ۱۳۵۸ - م.م.ترجم

شناسه افزوده: صاحبی، علی، ۱۳۴۳ - م.م.ترجم

شناسه افزوده: Sahebi, Ali

رده بندی کنگره: LC۲۱۰

رده بندی دیویی: ۳۷۰/۱۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۷۰۹۳۷

به سوی مدارس صلح آموز

نویسندگان: ریچارد جی. بودین، دنا کی. کرافورد، فرد شرامپ

ترجمه: دکتر علی صاحبی، حمید عبدی

ویراستار: فاطمه سادات صدری

چاپ و صحافی: پردیس دانش

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

قیمت: ۸۰,۰۰۰ تومان

نشانی: تهران میدان فردوسی خیابان ایرانمهر جنوبی پلاک ۵ طبقه ۲

تلفن: ۵۰-۸۸۳۱۵۸۴۹

وبسایت: www.ibpublication.com

ایمیل: info@ibpublication.com

اینستاگرام: [ibpublication](https://www.instagram.com/ibpublication)

فهرست

مقدمه‌ی مترجمان	۷
پیشگفتار نویسندگان	۱۱
درآمد	۱۳
بخش اول: ایجاد فضای صلح‌آمیز	۲۹
بخش دوم: فهمیدن دلیل اختلاف و تعارض	۶۵
بخش سوم: فهمیدن صلح و صلح‌جویی	۹۷
بخش چهارم: میانجی‌گری	۱۴۳
بخش پنجم: گفت‌وگو و مذاکره	۱۷۵
بخش ششم: حل گروهی مشکل	۲۰۱
ضمیمه‌ی الف	۲۴۷
ضمیمه‌ی ب	۲۶۱

مقدمه مترجمان

شاید گزافه‌گویی نباشد اگر ادعا کنیم که واژه‌ی صلح، بعد از واژه‌ی «عشق» محبوب‌ترین کلمه و مفهوم برای انسان سالم است. صلح و آشتی همیشه برای فرد سازگاری و دوستی، برای خانواده‌ها سلامت و شادی، برای اجتماعات همزیستی و تعامل مثبت و برای کشورها آبادانی و پیشرفت به ارمغان آورده است. نقطه‌ی مقابل آن جنگ و ستیز است که برای افراد قهر، برای اجتماع درگیری و تنش و برای کشورها جز دشمنی، ویرانی، پسرفت و عقب‌ماندگی نتیجه‌ی دیگری نداشته است. جنگ و درگیری و منازعه و دعوا زمانی آغاز می‌شود که دو نفر یا اعضای یک اجتماع و یا سرمداران دو کشور قادر به گفت‌وگو و مصالحه و حل تعارض به‌منظور رسیدن به یک راه‌حل مسالمت‌آمیز نیستند. اگرچه تعارض و اختلاف پدیده‌ای انکارناپذیر و غیرقابل اجتناب در زندگی بشر است، اما جنگ و منازعه، قهر و درگیری کلامی و جسمی در همه‌ی سطوح آن از فرد تا کشور قابل اجتناب است. ما می‌توانیم یاد بگیریم که اختلافات طبیعی و غیرطبیعی خود را در سطح فردی، خانوادگی، اجتماعی، ملی و بین‌المللی به‌صورت سازنده و مثبت حل کنیم.

آموزش و یادگیری فرهنگ صلح برای هر فردی در روی این کره‌ی خاکی لازم است، اما برای ما ایرانیان و اهالی خاورمیانه که در منطقه‌البروج جنگ و منازعه قرار داریم واجب است. ما در کشوری زندگی می‌کنیم که به‌لحاظ تنوع قومی و زبانی و مذهبی بسیار کم‌نظیر است. کشور پهناور ما محل زیستن اقوامی مختلف با زبان و نژاد و قومیت و مذاهب و ادیان گوناگون است. نه مانند آمریکا و استرالیا و کانادا که از قوم و نژادهای مختلف در هر خیابان و محله و شهر زندگی می‌کنند. بلکه به‌صورت خاصی هر گوشه‌وکنار این سرزمین پهناور و کهن زیستگاه جمعی قومی با ویژگی‌های خاص زبانی و مذهبی خود است و همگی زیر یک پرچم و ملیت و تحت یک «هویت واحد» به‌نام «ایران» زندگی می‌کنند. قومی در غرب همه با هم خویشاوند و کرد زبان‌اند و قومی در شرق بلوچ و قومی در جنوب لر یا عرب‌زبان و قومی در شمال گیلک و کتولی و مازندرانی و قومی در شمال شرق ترک زبان‌اند. هر قومی قلمرو و زیستگاه خاص خود را دارد، با زبان و خرده فرهنگ و اسطوره‌های خاص خود. و هر زیستگاهی هم به‌نام خود آن قوم نامگذاری شده است: لرستان، آذربایجان، مازندران، گیلان، کردستان، کرمانشاهان و... در سطح مناطق و شهرها و حتی در میان شهرهای کوچک و

بزرگ، در مدرسه و محله و خیابان و بازار قرار است این اقوام گوناگون با ادیان مختلف از شیعه و سنی گرفته تا کلمی و مسیحی و زرتشتی و دیگر اقلیت‌های دینی و غیر دینی در سطح فردی و یا اجتماعی و منطقه‌ای با هم تعامل و همزیستی کنند. در این میانه اختلاف و تعارض غیرقابل اجتناب است. اختلاف بر سر منافع، منابع، سوء تفاهم‌های فرهنگی و زبانی و ...

تنها چیزی که می‌تواند این فرهنگ کهن و این اقوام گوناگون، که همانند گل‌های رنگارنگ، قلمروی بزرگ ایران‌زمین را مملو از تنوع، زیبا و شگفتی کرده‌اند را همچنان در کنار هم و در تعامل و گفت‌وگوی سازنده با هم نگه دارد، زبان صلح و آشتی است. یعنی یادگیری حل اختلافات و تعارضاتی که جزء لاینفک زیستن در یک مکان و یک زمان است.

آیا حل اختلاف و تعارض و زیستن در صلح و دوستی یک مهارت ژنتیکی است؟ و یا براساس احتمال، به هر یک از ما کم‌وبیش داده می‌شود و یا باید آن را بیاموزیم؟ کاملاً روشن است که صلح‌جویی و عشق و احساس تعلق در ژن همه‌ی انسان‌ها تعبیه شده است ولی شیوه‌های عشق‌ورزی و رفتارهای صلح‌آمیز روی ژن ما نیست و باید آن‌ها را بیاموزیم. در کجا و چگونه می‌توانیم این مهارت طلایی و جان‌بخش و محافظت‌کننده زندگی و نجات‌دهنده‌ی نسل بشر را بیاموزیم؟ پاسخ روشن است؛ در طول سال‌های رشد و زمانی که رفتارهای ما در سیستم رفتاری‌مان به‌زمان می‌یافتند و به‌زمان می‌شوند باید مهارت‌های حل تعارض و دستیابی به صلح و برخورد مسالمت‌آمیز با دیگران را به ما آموزش دهند و بر نحوه‌ی عملکرد ما نظارت کرده و راهنمایی لازم را در اختیارمان قرار دهند تا بتوانیم این مهارت را در خود ایجاد کنیم و بفهمیم که:

همیشه حق با ما نیست؛

دیگران هم به‌اندازه‌ی ما حق دارند؛

همیشه برای حل اختلاف راه‌های سازنده و مفید برای هر دو طرف دعوا وجود دارد؛

همه‌ی ما مسئولیت داریم که همواره در تصمیمات و اقدامات خود دیگری را هم در نظر بگیریم؛

می‌توانیم و مسئولیت داریم تا جای ممکن برای دستیابی به صلح و آشتی میانجی‌گری کنیم؛

بهترین مکان برای آموختن این مهارت زندگی‌بخش مدرسه است. کتاب حاضر، تلاش کوچکی است، در راه آموزش میانجی‌گری برای فائق‌آمدن بر اختلافات و تعارضات بین فردی به دانش‌آموزان در سنین حساس رشد و تحول.

حتی در مدرسی که برنامه‌ریزان آن، ضرورت گنجاندن آن را در برنامه‌ی مدرسه حس نمی‌کنند باز هم معلمی که بخواهد زبان صلح و مهارت حل تعارض را به‌منظور گسترش فرهنگ صلح به دانش‌آموزانش آموزش دهد می‌تواند از این کتاب به‌خوبی بهره‌برد. هدف ما از ترجمه‌ی این کتاب کمک به همکاران تلاشگرمان در مدارس سراسر ایران بوده است. امیدواریم این کتاب گامی کودکانه در راه آموزش صلح و دوستی در جامعه‌ی ایران باشد و همه‌ی ما معلمان بتوانیم جامعه‌ی ایران را به‌سمت صلح و آشتی و رفاقت

و همزیستی مسالمت‌آمیز و مملو از شفقت و نوع‌دوستی سوق دهیم. در اینجا وظیفه‌ی خود می‌دانیم که از ناشر گران‌مایه، خانم نیلوفر تیموریان، مدیر محترم نشر ایران‌بان، برای اعتماد به ما و نشر این کتاب و همچنین از جناب آقای حیدری ویراستار محترممان تشکر ویژه کنیم. و نیز، سرکار خانم سمیرا رعنائی مدیر دفتر «مؤسسه‌ی انتخاب ایران» که در تدوین و بازخوانی این کتاب نقش برجسته‌ای داشته‌اند صمیمانه سپاسگزاری می‌کنیم.

علی صاحبی

حمید عبدی

زمستان ۱۳۹۷